

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő Rudolf ...	Kiadó lap tulajdonos: Gáspár József.	Egyesületi ár 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Helyben: Negyedévre	3 korona.			
Magyarországon: Negyedévre	12 "			
Külföldre: Negyedévre	20 "			

A jogi ismeretek fogyatékosága.

Írta dr. E. Nagy Olivér.

Egyik jogi szaklapunkban nemrég dr. Márkus Dezső királyi táblai bíró ismert jogi szakiró, szóvá tette iskolai tanterveinknek azt a fogyatékoságát, hogy a jogi alapfogalmak ismeretere a fiatalságot egyáltalában nem tanítják, holott mindenki a ki nem jogi stadiumokra adja magát s így alkalma nyílik arra, hogy a jog terén mélyreható tanulmányokat tegyen, az élet harcában, hol pedig annyiszor van szükség a jogi ismeretekre, teljesen tájékozatlanul áll.

Magyarországban és az egész művelt világon alapelv, hogy a törvény nem tudásával senki nem védekezhetik, tehát eltételezzük mindenkiről, hogy ismeri a törvényt és ha valami vét ellene, hiába panaszkodik, hogy ő nem tudta, mi szabad és mi tilos. Amde hogy ez a principium igazságos legyen, annak alapfeltétele, hogy legalább megközelítőleg módot nyujtsunk minden embernek a jogi alapfogalmak megismerésére.

A jogtudomány mai fejlettsége mellett ki van zárva, hogy a laikus a jog egész mezejét megismerje; hogy ez még annak is ugyszólván egy egész életre terjedő feladat, a ki tisztán a jog kultiválására szánta magát. Azt azonban, hogy ki ki a köz- és magánjog alapfogalmait, bővebben pedig a mindennap szükséges közigazgatási jogszabályokat vagy alkotmánytörténeti ismereteket megszerezze, nem tarthatjuk lehetlenségnek s nagyon is valószínű, hogy az e fajta ismereteknek dióhéjban való tanítása az elemi és középiskolai tantervben épügy helyt foghatna, mint a hogy ma pl. általános elismert igazság az, hogy a közegészségstan velejét, az első segélynyújtást stb. körülbelül minden

művelt embernek tudnia kell és iskoláinkban gondoskodnak is már az effajta szükségletek kielégítéséről.

Magától értődő dolog, hogy az elemi és középiskolákban való jog oktatásnak nem lehet célja szakemberek nevelése; erre egyrészt az iskolák növendékeinek értelmi színvonala, másrészt pedig az illető intézetek rendeltetése sem volna alkalmas. De bizonyára csak használnának a diákok annak, ha a mindennapi életben szükséges jogviszonyokról még tanulókorukban tájékozódhatnának. Nem lehet e cikk keretén belül valamelyes, részletekbe merő tantervet fejtegetni, csupán érinteni óhajtjuk ennek főbb vonásait.

Nézzük először is a magánjogot. Ennek egyik fontos része az örökletes jog. Nem-e szükséges minden honpolgárnak tudnia, hogy mi az a törvényes és mi a végrendeleti öröklés, micsoda maga a végrendelet; mi az ugynevezett kötelekrész és mi a közbeszédben annyiszor hallott kitagadás? A családjog alap ismeretei, a házasság, az örökbe fogadott gyermek stb. szintén hiányzik a növendék fogalomköréből. A szerződések a legfőbb típusait, pl. haszonbérszerződést, a kamara fogalmát, megengedhető nagyságát stb. szintén nem kár, ha megismeri minden polgár. Szóval, a magánjognak ilyen vázlatos tanulása kétségkívül előmozdítaná az iskolából kikerült egyén általános műveltségét.

Vagy itt van a közjog: Amagyar állam szervezete, a felségjogok tana, a kormányzati rendszer alapjai, Ausztriához és Horvátországhoz való közjogi viszonyunk: vajjon mindezek nem oly kérdések-e, a melyek napontint előfordulnak, de a laikus elem (tisztelet a kivételeknek) teljesen járatlan bennük.

Az adminisztráció ezernyi ügyes

bajos részletét a közigazgatási jog ismeretek vázlatos ismertetésével lehetne elérni és aligha tévedek, ha azt állítom, hogy nem volna annyi kereskedő és nem volna annyi károsult ember, ha, legalább alapjaiban, kiki megismerhetné a jog tudományának e principiumait.

Természetes, hogy a jog egyéb tereit, a szubtilisebb tájékoztatást, bizvást mellőzhetnők. A laikusnak a statisztikára, az egyházjogra, a politika elméletére például alig van szüksége, de már ha pl. a váltó lényegét vagy a szövetkezeteket a falusi iskolát végzett fiú is megismerhetné annyira, a mennyire az ő életében szüksége van, biztosra vehető, hogy kevesebb váltóuzsora fordulna elő s az egyszerű paraszt nem volna oly gyakran lelketlen pénzüzerek áldozata.

Ismételve hangsulyozzuk, teljesen eltévesztené a célját az e tárgyban esetleg létesítendő reform, ha azt tűznék, hivatásául, hogy aprólékos részletkérdésekkel abajgatná az amugyis tulterhelt fiatalságot. De egy képzett tanító az elemi iskolában már eredményesen volna képes valamely alkalmas vezérfonal segítségével az alapismereteket a fiukba oltani, a középiskolába pedig az egyetemi kvalifikációval bíró tanári kar magasabb színvonalon tudná már ezen dióhéjba foglalt jogi ismereteket a fiatalsággal közölni.

Az eperjesi jogakadémián, a hol mint tanár működöm, évente váltakozva vállalja magára a közjog és a magánjog tanára azt, hogy a teológiai testvérintézetben a lelkészjelölteket a köz- és magánjog főbb intézményeivel megismertesse. A cél, a melyet követünk, az, hogy a lelkész, mikor majd a faluban hívei közt fungál, azoknak ne csak erkölcsi vezetője, hanem ügyes bajos dolgaiban tanácsadója is legyen. Nem

Törlesztéses és egyéb kölcsönök

Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

Debrecen, Piac-utca 83. szám

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl ki o o o o o o o

képezünk mi azon a néhány heti órán a theológusokból jogászokat, hisz először is sokkal jobban el vannak azok foglalva a saját szaktudományukal semhogy erre ráérnének; másodsor meg bizonyos, hogy ilyen enciklopedikus előadásokon valódi szakképzettséget nem is lehet nyújtani. De azt igenis elérjük vele hogy ha az az egyszerű falusi ember az ügyesbajos dolgában a papjához fordul, az nem csupán a bibliával vigasztalja, hanem tud neki gyakorlati tanácsot is adni, a mivel csak a hivein segít és a saját maga tekintélyét, befolyását emeli.

Ilyenfajta általános ismeretek szerzése nem volna felesleges senkinek, aki az élet nagy küzdőterén a legkülönbözőbb bonyolult jogi helyzetbe kerül.

— aug. 19.

Nemzetközi igazítások. A zágrábi Szobobran írja: A Bécsben tanuló magyarországi szerb, tót, román és német nemzetiségi ifjuság a jövő iskolai év, elején gyűlést tart. abból a célból, hogy a nemzetiségi iskolákat veszélyeztető Berzeviczy-féle reformjavaslat ellen tiltakozzék. A bécsi szerb akadémiai ifjuság külön konferenciát tartott már, melyen delegátusokat választott a közös akadémiaira. Egyben az értekezlet egyhangulag elítélte Bogdanovics Spareten budai szerb püspöknek ebben az ügyben tanusított bolgár magatartását. A bécsi szláv-román nemzetiségű akadémiai ifjuság bizottságot fog választani, mely állandóan figyelemmel kíséri a magyarországi nemzetiségek ügyét. A lap sokat vár ettől a mozgalomtól s felhívja erre az összes nemzetiségi politikusok figyelmét.

— Az Alföld csatornázása. A zsidó osztály aktuálissá tette az Alföldnek csatornázását. A mi értesülésünk szerint a kormány keletében eszmecsere tárgyát képezi az a kérdés és enél fogva nem bizott, hogy ma a legközelebb komoly lépések történnek a kedvező munkálatok iránt.

Nemzetközi tüzoltó kongresszus.

első nap.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 18.

A harmadik nemzetközi tüzvédelmi kongresszus ünnepies megújítása és első közgyűlése ma zajlott le a váci-utcai újjáruházása közgyűlési dísztermében. A városháza erre az alkalomra ünnepi díszítést öltött. Homlokzatát nemzeti lobogókkal, a közgyűlési terem pedig a résztvevő nemzetek zász óival ékesítették. A bejáratnál a város díszruhás csatlósai várják a vendégeket, akik fényesen felöltözve egyenruhákban, érdemrendekkel földiszítve érkeztek.

Különös feltűnést keltettek az utcán összeverődött nagy közönség körében az angolok, franciák, oroszok és németek. Csupa szállás, katonalakok, arcuknak marcona voltát még inkább kiemeli ércsisakjuk. A teremben az összes helyeket elfoglalták a kongresszusi tagok, míg a karzatokat elegáns hölgyközönség töltötte meg. Pont tizenegy órakor vonultak be fényes díszmagyarban a megnyitási ünnepség résztvevői: József főherceg fővédnök képviselője Széll Ignác belügyi államtitkár, Tisza István gróf belügyminiszter képviselője dr. Sélly Sándor min. tanácsos, Széchényi Viktor gróf. a magyar országos tüzoltószövetség elnöke, dr. Ováry Ferenc orsz. képviselő, alelnök, Halmos János polgármester képviselője Almády Géza székesfővárosi tanácsnok De Marie francia, Westphala német és

Sachs Edvin angol ügyvivő alelnök, továbbá Dellinavics torontálmezei főispán, szövetségi elnök, Fazekas Ágost h. alispán, a pest megyei tüzoltószövetség alelnöke. Boda Vilmos, Lintner Gusztáv és Molecz Dani orsz. képviselők, dr. Kovács Aladár kir. tanácsos, a budapesti önk. mentőegyesület igazgatója, Mátyus Arisztid az első Nemzeti Tornaegylet és Tüzoltótársulat volt titkára, Magyarevics Mladen székesfővárosi tiszti főorvos, Szeserborszky Szaniszló városi és dr. Szily József budapesti önk. tüzoltó főparancsnok, Bolyovszky Aladár és Adorján belügyminiszteri titkárok, Breuer Szilárd és Markusovszky Béla szövetségi titkárok, Lukáts Gyula tüzfelügyelő, Scossa Zoltán, Publig Ernő Balogh, Szabó elnökségi tagok s általában a magyar tüzoltóság vezérfőnöke.

Az elnökség tagjait belépésük alkalmával lelkes éljenzéssel fogadták. Az éljenzés csillapultáival Széchényi Viktor gróf elnök a következő beszédet mondotta:

„Méltóságos Uram! Engedje meg, hogy a kongresszusi orsz. tüzoltó szövetség nevében üdvözlőm méltóságodat, mint védnökünk József főherceg képviselőjét (Eljenzés) A magyar kir. kormány és Budapest fő és szék város képviselőit. Midőn Méltóságodat mint a főherceg Ö fenségének képviselőjét üdvözölöm, kérem, hogy az orsz. tüzoltó szövetségnek ragaszkodását, törhetetlen hűségét Ö fensége előtt tolmácsolni mártóztatassék (Eljenzés). És kérem, hogy a kongresszust megnyitni szíveskedjék. (Eljenzés.)

Széchényi Viktor gróf elnök beszéde után Széll Ignác belügyi államtitkár, József kir. herceg képviselője olvasta fel az Alesutról érkezett sürgönyt, amelynek bevezetőjével gróf Széchényi Viktor magyar, német, francia és angol nyelven üdvözölte a kongresszust és kijelentette, hogy a magyar tüzoltóság méltányolja azt a megüdvöztetést, amellyel a külföldiek idejövételükkel kitüntették. (Percekig tartó éljenzés.)

Utána De Marry, Westphalen, majd az angol Sachs beszélt.

Kivándorlás a Halastóhoz.

Matlárházáról aug. 8-én tettük meg ezt a felejthetetlen emlékezetű kirándulást a Halastóhoz.

A Tatra alja eleinte felhők mögött volt, melyek folyton változtak, s a csúcsokat is elfedték úgy, hogy esőtől féltünk. Pompás friss levegő volt, a nap már jó magasan járt az égen, de felhők mögött lévén, a reggel meglehetősen hűvös volt. Az ég kék színe helyenként báránnyelű felhőkkel, másutt foszladozó rongyokhoz hasonló fekete felhőkkel volt borítva. Számtalan fecske repült körülöttünk, s vidám csicsérgéssel üdvözölték a felkelő napot.

Matlárházáról a késmárki itatóig, mely kocsin körülbelül 25 perc, utunk mindkét oldalán erdőkkel volt szegélyezve. Egy ízben a vad, helyenként meglehetősen mély s köves Fehérpatak-on mentünk át, s szinte jól esett az embernek, a sok zöld fa után a zugó patak ezüstösen csillogó habjaiban gyönyörködni. Azután ismét nagy tisztáson haladtunk át, a honnan bal kézzel a Tatra felhőbe borult csúcsait láttuk.

Barlangligeten reggeliztünk és tizenegy tagból álló társaságunk 7 órakor elkészült a reggelivel, s jobb kedvűen haladtunk tovább. A fürdőn átevező uton megláttuk a Barlangliget kisebb nagyobb

fák között álló nyaralóit. — Embereket azonban nem igen láttunk, mivel korán volt.

A Béalapatakat is láttuk némely helyen, ennek a medre gyönyörű szép. Helyenként óriás szikladarabok fekszenek benne, ezeken, s ezek között zugva, — nagy fehér habokban száguld le a víz, hogy másutt ismét mély, nyugodt, átlátszó zöld színű helyeket alkosson.

8 órakor érkezünk Zsdjár* faluba a mely nem valami változatos, ellenkezőleg, oly nagy kiterjedésű, hogy szinte unalmas volt már, minden fordulónál újabb házakat látni. Háromnegyed órát haladtunk a falun keresztül, s ez idő alatt, ezen helyet igyekeztünk megfigyelni, s mivel időnk volt, figyelmünk még a népre is irányult. Így láttuk, hogy a házak, legtöbbször fából építve, kicsinyek, messze állanak egymástól. Az ablakok körül, széles pirol csik s fehér pontok, levelek s virágok vannak, a mi a zsdjáriak művészi ülésére vall, már a mennyi tőlük telik. A templom a falu közepén áll. A népviselet a férfiaknál csak olyan mint a többi tóté, az asszonyoké piros szoknyából, bő fekete kötőből áll, a melyhez fehér ing ujjat, piros fűzőt, s piros fejkendőt hordanak. A piros sznt, különben is nagyon kedvelik, a nagyobb kendők is pirosak. Zsdjáron túl kezdődik Hohenlohe herceg birtoka.

Itt a vidék már nagyon szép. Balról a már egészen tiszta csúcsokban gyönyörködünk, jobbról a magas, sudar fából álló erdőket bemultuk, míg előttünk messze a kéklő hegyeket láttuk, a melyek felé utunk vezetett, s a melyeken pompásan festettek a nagy jég s hómezők. Pospadin nevű helyiségben egy óráig pihentünk, s miután ujult erővel tovább vittek bennünket a lovak, meglehetősen gyorsan haladtunk.

Egy-egy tisztásra érve, a fű nedvzöld színe igen szépen elütött a messze távolban sötétkékek látszó erdőtől. Eközben Javorinába értünk, a hol egy nagyon csinos kis templom, s már szebb házak vannak.

Közvetlen a vadaskert végén van a Bialka folyó, melyen nagy ügyvelbajjal valahogyan csak átjutottunk. Hid nem lévén, kénytelenek voltunk kiszállani s előbb kövöken, majd egy rozoga hidon átjönni, míg a kocsi szintén számtalan veszély között átjutottak. Csoda, hogy el nem törtek! Egyszersmind elhagytuk magyar hazánkat, s lengyel földön haladtunk tovább. Utunk ezentúl is erdőkön vezetett át, s itt-ott a sötétzöld fák között fel-felesillantak a Bialka habjai. A hegyek mindinkább közeledtek, vagyis mi hozzájuk, s Rosztokát elhagyva, a még mindég kitűnő uton előtt-

A királyi herceg és a kormány képviselői ezután eltávoztak.

Rövid szünet után megkezdődött a kongresszus ülése. Elsőben Leopold baltimorei (Amerika) konzul olvasott fel a baltimorei tüzvésszről.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház árvügyi bizottsága az egyháztanácsstermben e hónap 22-én, hétfőn délután 5 órakor folyó ügyek elintézése céljából ülést tart.

IRODALOM.

Az o'csó könyvtár új füzetei. Az Ocsó Könyvtár, ez a Gyulai Pál szerkesztette jeles gyűjtemény, a mely a Franklin-Társulat kiadása, három újabb értékes füzettel gyarapodott. Az 1350—1352. számú füzet Keller Gotfried híres regényét, a „Falusi Romeo és Juliá”-t közli Elek Arthur magyaros, szép fordításában. Az 1357—1358. sz. „Brassai Sámuel emlékezete” címmel Corcha Győző egyetemi tanár akadémiai emlékezését tartalmazza, a melyben a múlt század egyik legjelesebb magyarjának életét, működését és jelentőségét ismereti. Az 1353—1356 sz. füzet Sandeau Gyula egyik legjobb vigjátékát közli, „La Seiglière kisasszony”-t, Büchner Sándor könnyed, stilszerű fordításában. Az Ocsó Könyvtár egy-egy száma 20 fillér. Az eddig megjelent számok teljes jegyzéke lármely könyvkereskedésben ingyen kapható.

Érdekes irodalmi pör. Fölötte érdekes irodalmi pör van készülben egy darab miatt, amelyet a Nemzeti Színház nagy dícsérettel fogadott el előadásra. A darab címe: Parasztszivek, témáját a szerző, dr. Szalóky Elek, Balassa Ármin hasonló című egyfelvonásosából dolgozta át három felvonássá. Szalóky, miután beadta a darabot a Nemzeti Színházba, utólag kikérte Balassa beleegyezését és

ezt meg is kapta. Mikor aztán értesült róla, hogy darabját elfogadták, irt Balassának, hogy a darab címe ez lesz: Parasztszivek, dráma három felvonásban, Balassa Ármin egyfelvonásos darabjából írta Szalóky Elek. A jövedelemből pedig egyharmadrészt helyezett kilátásba az első szerzőnek. Balassa azonban ebbe nem egyezik bele, ragaszkodik ahhoz, hogy mint társszerkesztő szerepeljen a színlapon, bár a jövedelmi részesedés ellen nincs kifogása. A kontroverziát előreláthatólag a bíróság dönti el.

Különös talizmán.

Osztás közben mesélték el az alábbi kis epizódot, mely egy érdekes válópör aktájában is szerepel.

Vidéki városkában történt, ahol ideiglenesen állomásozott a garnizon. Az isten háta mögötti kis fészek rettentő unalmát különböző szórakozással igyekeztek elűzni a tisztok.

A főhadnagy például és az ezredes minden ebéd után a kártya asztalhoz ültek az egyetlen kávéházban. Ez elég jó szórakozás volt a főhadnagyról nézve, ám az ezredes idegesen tapasztalta, hogy nap-nap után eluszik a pénze.

Egyszer ismét megkezdtek a piquet-et és már a harmadik osztásnál a főhadnagy erősen forban volt. Az ezredes idegesen esapta le a kártyát:

— Ez hallatlan! Főhadnagy ur, ha nem tudám, hogy kivel játszom, azt kellene hinnem, hogy spistával van dolgom. Még ilyen szerencsét nem láttam.

A főhadnagy mosolyogva adta meg a magyarazatot.

— Eunek nagyon egyszerű az oka. Én ezredes ur, mielőtt leülök játszani, el nem mulasztom, hogy egy régi talizmán erejét segítségül ne hívjam.

— Mi az a talizmán? érdeklődött izgatottan az ezredes.

— Semmi. Igazán ugyeszlólván semmi. Csak egy kis b. bona. Én t. i. mielőtt kártyázni megyek — megcsókolom egy nőnek a nyakát a bal füle alatt.

— A bal füle alatt?

— Igen.

— És mindegy akármelyik nőnek?

— Mindegy.

A főhadnagy ismét osztani akart, az ezredes azonban megállította.

— Várjon egy kicsit főhadnagy ur. Mindjárt jövök.

Azzal hazarohant és egyenesen benyitott a felesége szobájába. Az ezredesné kikönyökölt az ablaknál és nézte az utca népét. Hátra sem tekintett, amikor az ezredes szó nélkül hozzálépett és megcsókolta a nyakát a bal füle alatt. Csak annyit mondott az ezredesné vissza sem pillantva:

— Főhadnagy ur, már megint nyerni akar?

De ennyi éppen elég volt a megindult válópörhöz.

Magyarország a magyaroké.

Gyanus jelszó.

— aug 19.

Magyarország a magyaroké! Ezt a jelszót ma Prónay Dezső báró hangoztatta a főrendiházban s így egészen más értelme van, mint eredetileg volt. A kiélesedett osztály- és felekezeti harcok közepette született s e hazából ki akarta közölni mindazokat, a kik nem Árpáddal vándoroltak be, hanem valamivel később.

Prónay Dezső e jelszóval csak azok ellen fordul, a kik még nincsenek itt, de bejönnének földet szerezni, gyárat alapítani. Az ő gondolkodása a nemzet keretein belül merőben és tiszteletreméltóan liberális, de hazafiságában kiassé szüknek érzi a magyar dolmányt s nagyon kicsinyek a nemzet erejét. Mert ez a jelszó magában véve csak büszkének hangzik, valójában a kishitűség dik-tálja.

A franciának sohasem jut eszébe, hogy Franciaország nem a franciáké,

tünk, s utánunk számtalan kocsit látunk.

Rövid idő volt még hátra, midőn hirtelen, minden átmenet nélkül, a törpefenyők birodalmába s ebből a Halastóhoz értünk. Gyönyörű, páratlan, festői szép ez a Halastó! Minden várakozásunkat felülmutta. Némán bámultuk Isten világának ezen gyönyörű részét, s boldogok voltunk, hogy azt mit is láthattuk.

Képzelsen el magának az ember egy hosszabb mint széles égszínű apró, fodros, hullámos viztömeget, mely méltóságteljes nyugalommal terül el a vadregényes sziklák alatt, mintha azt mondaná nekik: Hiába emelkedtek ti oly merészen a levegőbe, az ember szeme mégis csak mindig visszatér én reám! Pedig hát a sziklákon is van mit nézni! Közvetlen a tóból emelkednek, s több oldalról vizesések nagy zajjal folynak le mint ezüst csikok, hogy a tó kék színével vegyüljenek. A szürke szeszélyes alakú sziklafalakon a szép nagy hőmezők, s a hegyek alján a még elég dus zöld növényzet remek képet nyújt a szemnek. Az egész vidék vadságában is pompás és lélekemelő volt.

A Halastótól fel a Tengerszemig valósgagos népvándorlás volt.

Kifáradva, lélekzet nélküli értünk fel a tengerszemhez, de az a felséges látvány, mely ott szemünk elé tárult, bőven kárpótolt bennünket minden kiállott fáradságért.

Egy mély katlanba zárva, magas, hólepte sziklával körülvéve feküdt a Tengerszem. Megdöbentően szép látvány! A környék, ha lehet, még szebb mint a Halastónál, amennyiben még vadregényesebb. Előttünk emelkedett a Tengerszem csucs hőmezőivel ez alatt mozdatlanul, az ég kékjét s a sziklák szürke színét híven s tisztán visszaadva feküdt a Tengerszem.

Itt már nincs növényzet. Jobbról-balról szintén sziklák emelkednek. Ha az előttünk emelkedő hegyeknek hátat fordítottunk, teljes nagyságban s pompájában láttuk magunk alatt a Halastót. Egy félórát időztünk ezen nyönyörű helyen, azután lefelé indultunk, s esőnokon átkeltünk a Halastávon.

Elvezetes esőnakázás volt ez!

Ezután a menházba mentünk ebédelni, s nagysokára jutottunk is egy kis ebédhez. Körülbelül fél négykor örökre bucsut vettünk a Halastótól, s gyorsan hazafelé tartottunk. Lovaink teljesen kipihenték magukat, s így hamar jutottunk át a Bialkán s vadaskerten keresztül Ja-

vorinába, s Potspadinban pihentünk. Miután jó tejet s kávét kaptunk, melyet a Száli néni, ottani vendéglősné nagy gondallal készített nekünk, most már pihenés nélkül haladtunk Zsdjaron át Barlangligetre, a hol már teljes sötétségben érkezünk meg.

A fák között felcsillant a lámpa s gyertyafény, felettünk az égbolt számtalan fényes csillagaival, a késő est néma csendje békés s csendes képet nyújtott nekünk.

Elhallgattunk, néztük a csillagokat, vagy még egyszer gondolatban sétáltunk a Halastónál. 9 óra lett mire hazaértünk, s teljesen megelégedve a sikerült kirándulással kis vacsora után nyugalomra tértünk.

Ha most átgondolom ezt a kirándulást, úgy tűnik fel előttem, mint egy gyönyörű szép álom. De mégis valóság volt az! Ha azonban mégis csak álom lenne, akkor mint ilyen is felejtethetetlen. Szinte más világban érezte magát az ember. Az emlékezete ennek a gyönyörű helynek megmarad örökre azok szívében akik ezt láthatták.

Írta: Heyszl J.

mert magától értetődik. S ha fél Németország és másfél Olaszország vándorolna is Franciaországba, akkor is természetes, hogy Franciaország a franciáké.

Ellenben az olaszok mondják: Triest az olaszoké! A horvátok mondják: Fiume a horvátoké! A bolgárok mondják: Macedónia a bolgároké! Ezeknek a jelszónak van értelmük, mert a mit mondanak, az nem igaz. S bizony, ha a jelszó: Magyarország a magyaroké! a külföldön közismertté válnék, alighanem még rosszabbul ismernének bennünket, mint most, mert azt értenék belőle, hogy Magyarország csakugyan nem a magyaroké.

H I R E K.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése.

Budapest, augusztus 18.

Nyugatról meginduló zivataros eső várható hőszűléssel.

A király születése napja.

A debreceni ünnep.

Lobogók díszbe öltözött tegnap a város, csatlakozván az egész ország általános öröméhez, annak megünneplésére, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk életének 74-ik évében lépett. — Ünnepe volt tegnap a magyarnak; ünnepelte Szent István koronáját viselő királyát, aki együttérez a nemzetével és akivel a nemzet is egyetért. Mert ki tagadhatja, hogy együtt örült király és nemzet nagyreményű Rudolf trónörökös születésekor és kitagadhatja, hogy együtt ontotta könnyeit a király és nemzet ama két gyászos koporsó felett.

Együtt ünnepelt tegnap is király és nemzet és amint az egész nemzet hő imája szállott az égbe királyáért, úgy bizonyára a király is Isten áldását kérte forrón szeretett nemzetére.

Debrecen is bőven kivette részét az ünnepségekből. Hajnalban bevezetésül a 39. gyalogezred zenekara ünnepi ébresztőt tartott a városban a következő utirányon: Szent-Anna utca, Piac-utca, Hatvan-utca, Bethlen-utca, Honvéd-utca, Péterfia, Piac utca és Kossuth-utca. A magasabb rangú tisztak lakása előtt megálltak és több darabot játszottak.

Reggel 7 órakor a Pavillon kaszárnya előtt Szabó István tábori lelkész misézett, a melyen a helybeli katonaság vett részt.

Az összes hitfelekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak. Fél 8 órakor Debrecen város képviselő-testülete Kovács József polgármester, a vármegye tisztviselői Rásó Gyula alispán és Veszprémy Zoltán főjegyző vezetése alatt indultak az istentiszteletre, amelyeken az állami hivatalok képviselői, valamint a díszbe öltözött helyőrségi tisztak is jelen voltak.

Reggel 8 órakor vonultak a református Nagytemplomba, ahol a zsoldárok eléneklése után Szele György lelkész tartott a hivekhez hazafias tüzzel áthatott szónoklatot, melyben Isten áldását kérte a királyra és a hazára.

Délelőtt 9 órakor a róm. kat. templomban Wolafka Nándor dr. v. püspök prépost plébános tartotta az ünnepi szentmisét fényes segédlettel.

Délelőtt 10 órakor a Deák Ferenc-utcai izr. imaházban tartottak istentiszteletet, amelyek zsoldárok éneklésével kezdődött. Majd Krausz Vilmos főrabbi tartott lendületes beszédet, amelyben áldást kért a királyra, hazára, a hazátvédő hadseregre és minden polgárra.

Ünnepi istentiszteleteket tartottak még az ágost. hitv. ev. templomban, a gör. kat. kápolnában és a Pásti-utcai aut. ort. izr. imaházban.

* **Isten áldása.** A miért hónapok óta könyörgött Debrecen város közönsége: a király születése napjának éjszakáján, tizenegy órakor végre megnyiták az ég csatornáit. Az illatos, üde záporos főséges zengése, a legremekb zene, valósággal mámorossá tette az embereket. Felnyiták az ablakok, hajdonfövel tódult a közönség az utcára, a Bika kávéházban mindenki felállott és a közönség ajtatos lelkesedéssel a Himnusz énekelte. Az Angelotti mulató közönsége a zuhogó zápor dallamos ütemeinek csobogására riadó tapsban és éljenzésben tört ki. A férfiak felugráltak és mohón siettek az eső alá, a színpadon szereplő Sarkadi Vilmos abba hagyta énekszámát, letérdelt és imádkozott. Az ég egészen beborult, messziről zengés, villámlás cikázott át az éjszakán, mialatt tartósan, esendes, üdvözítő légysággal csegett es linalgelt a menyei hangszer isteni muzsikája, az édes, áldott nyári zápor.

* **A Bocskay kert házi estélye** Röviden jeleztük már, hogy kedden a Bocskay-kert ifjusága házi estélyét az ottani vigadó nyátermében, mely tekintettel a rendőrség fáradhatatlan buzgalmát, rendkívül fényesen sikerült. Ugy az összes, mint az egyes szereplők külön díszét érdemelnek. — Tudósítónk az estéről a következőket írja: a nyitányt a hadházi cigány zenekar játszotta, játékokból megállásztott, hogy készültek, Motenczky Steffike urleány egy igen kedves monologot adott elő igen szépen. Ziruska Andor saját költeményeit szavalta el, rendkívül tetszés mellett. Nagyon jó volt a Deső Margitka czimbalom szólója is. Dr. Fay Arthur a találkáról olvasott fel humorosan. Azután Herceg Ferenc „Jolantz” című egy felvonásos szindarabja került színre, melyben Darvas Erzsike urleány Margit szerepét oly ügyesen és bájjal játszotta, hogy az a sok taps melytől kapott méltán megérdemelte, ilyen alakitást még színpadon is ritkán látunk. Gyucsány Béla Farkas őrnagy szerepét oly hűen adta, hogy semmi kifogásolni való játékában nem volt. Darvas György

Jenő szerepét szintén kitűnően kreálta. Nagy Vilike mint szobaleány igen jó volt.

Az utolsó pontban nagy élvezete volt a közönségnek. Mődunkban volt látni és gyönyörködni Gyucsány Béla ur bűvész mutatványaiban, mely bámulatos hatást keltettek, különösen gyűrű mutatványa rendkívüli kéz ügyességről tanuskodik.

A színpad díszítése Darvas Izidorné urasszony jó ízlését dicséri.

A műsor után reggelig tartott a tánc.

* **Tűz és inség Bihar-megyében.** Megbizható kezeztől a következő híreket vesszük. Nem tudom, mi lesz a világgal. A gabona s buza termésen kívül nincs itt semmi a kerek ég alatt, a sző szoros értelmében. Tengerire 40—50 holdban csak 1—2 vékára lehet számítani. A szárazság mesés, a buza és rozs ára esőkent, a tengeri emelkedett. A sertés és marha ára is felnyire leesett. Sok helyen beütött a marhákban a száj és körömfájás. Mindezekhez járul e nagy szárazság róme, a tüzvész, napról-napra nagyobb mérvben terjeszti félelmes hatását Bihar-megyében. A napokban Szalárdon 14 ház égett le, nagy károkat okozva. Most pedig Margitta vidékén pusztit a szalmás tetejű házakkal sűrűn épített falukban. Tóti községben napok óta ég az erdő, elrettentve a közeli falvak lakosait. A tüzet folytonosan oltják több kevesebb sikerrel. A lakosok büntetés terhe alatt kötelesek oltani a tüzet, a mi a szegény embereknek nagy veszteséget okoz. Csak az esőt nem hozó jó Isten segíthet már ezen a nyomoruságos állapoton.

* **Kiállítás Hódmezővásárhelyen.** A vasárnap délelőtt megnyitott kiállítást állandóan sokan nézik meg, nemcsak a városbeliek, hanem a környékiek is. Az első két napon 10 ezernél többen fordultak meg a kiállításon. A jászágkiállítás augusztus 20-án nyílik meg E kiállításon a baromfi tenyésztők Országos Egyesülete is igen szép kollekcióval vesz részt. A jászágkiállításon a híres vásárhelyi lótenyésztés teljes pompájában be lesz mutatva. A jászágkiállítás alkalmából f. hó 21-én vasárnap dé után 3 órakor a nagyszigetben a kiállítás igazgatója lóversenyt rendez. A lóversenyre a földmivelésügyi miniszter 300 korona jutalmat adományozott külön. A lóverseny programja: 1. Lök verseny. Távoltság 3000 méter. Első díj 200, második 100 korona. 2. Gazdák versenye. Távoltság 2000 méter. Első díj 200 és 100 korona. 3. Gazdák versenye. Távoltság 3000 méter. Díjak 200 és 100 korona. 4. Kettős fogatok versenye. Díjak: a földmivelésügyi miniszter által adományozott összegből vett emléktárgyak. 5. Ugetőverseny. Díjak: hölgyek díja és tisztelet-díj. A lóverseny alkalmából a szegedi honvédszenekar játszik és este a Vigadóban nagy tánmulatság lesz. A jászágkiállítás idejére a környékbéli városok gazdái csoportos kirándulásokat jelentettek be.

* **Miért nem győz az orosz?** Egy kínai hetilap igen érdekes cikket közöl legutolsó számában arról, hogy miért nem tudnak győzni az oroszok? A háború kitörése előtt — írja a kínai újság — csak foghegyről beszéltek az oroszok japánról. Ez a kicsinylő modor még

első port-arturi katasztrófa után sem változott meg, s midőn Alexejev lakásának tetején egy japán gránát pattant szét, e szavakkal tette el annak darabját: Ezt a vasdarabot régiségeim közé teszem. Midőn később Makarovot megölték, Föngvangesöngöt bevették és Liantung s Port Arthur között elválták az érintkezést a japánok, egy kicsit meghökkentek az oroszok, de még mindig úgy tekintették az arányt, mint azt, amely Anglia és Transvaal között állt fenn. Pedig ha ezt a háborút valamihelyen hasonlítani lehet, az esakis a khinai-japán háború. Akkor a khinai részről szakasztott olyan viszonyok uralkodtak, mint most az oroszok között. Az orosz cár épp úgy félre hagyta magát vezetni Alexejev feosegéseitől, mint annak idején a khinai császár Lihungcsangtól. Épp úgy mint Khinában, az orosz főkatonák is egyre viszálykodnak a főállamhivatalnokokkal, s míg messze egymásra érik az országot a vereségek. Az újságok Oroszországban is hamis győzelmi hírekkel vezetik félre az embereket, mint Khinában tették. S a hivatalnokok is épp úgy lopják, csalják az államot, mint ahogy a khinai hivatalnokok kihasználják a zavaros állapotokat. Alexejev nagy bálakat adott az ostromlott Port Arthurban. Így tett Sing-Jang parancsnoka is a japán khinai háború idején. Pontról pontra az a züllött, félszeg állapot az orosz táborban, mint egykor a khinaiak között. S a vége sem lehet más — írja a khinai újság — mint a japánok győzelme. Vagyis az alkotmányosság diadala az abszolutizmus.

* **A rabló cigányokat elfogták.** Ifj. Bede György kupec rablói megkerültek. A letartóztatott Lakatos Béla vallomása nyomán a debreceni csendőrség táviratilag megkereste a hevesmegyei Tiszafüred és gömörmezei Rimaszécs községek őrséi, hogy a nyomozást ejtse meg. A nyomozást eredmény is kísérte, mert mind a három rabló megkerült. — Rimaszécsen elfogták Jóna Antalt és Nagy Lajost. A debreceni csendőrszárnyparancsnokság tegnap kapott távirati értesítést, hogy a három rabló cigányt ma kísérik erős fedezet mellett Debrecenbe.

* **Rákóczi emléktábla külföldön.** Kiszszingenben, Bajorország a kies fűrdőjében a főforrást Rákóczi-forrásnak nevezik, a vele ikerforrás pedig Pandur nevet visel. Még a 18-ik század elején nevezte el e két forrást Rákóczi és hősei tisztelőre Schönborn herceg würzburgi érsek, a fűrdő akkori tulajdonosa és e nevek fönmaradtak és sok ezren viszik évenként szerte a nagy világba a Rákóczi- és Pandur források nevezetes hírét. Azt azonban, hogy ki volt Rákóczi és kik voltak a pandurok, vajmi kevesen tudják. Annál kevésbé, mert a forrásoknál az elnevezést jelző táblán kívül nincs semmi emléktábla, sem valamely emlékmű, mely az elnevezés eredetét és Rákóczi kilétét jelezné. A Kiszszingenben élő magyarok most, Fábri dr. békés-

megyei alispán kezdesére mozgalmat indítottak, hogy Rákóczi dicső emlékezetét a főforrásnál emlékmű is hirdesse. A fűrdőigazgatóság maga részéről örömmel fogadja a tervet. Tekintve azonban azt, hogy a fűrdő a bajor állam tulajdona, az emlékmű fölállításához a bajor kormány engedelmére szükségös. Ennek kieszközöléséért s általában ez ügyben a kisszingeni magyar fűrdővendégek memorandumot intéztek Tisza István gróf miniszterelnökhöz.

* **Kinevezések.** Ő felsége Simon Károlyt a 3. honvédegyalozezredhez, draveci Drávecky Sándort a 2. honvédhuszár ezredhez. A m. kir. honvédelmi miniszter a következőket nevezte ki hadapród tiszthelyettesekké. Fábry Rzsót, Nagy Jánost, Gulribh Sándort, Tapolovits Ferencet és Ajtay Gábort a 3. honvédegyalozezredhez, Madar Vidort pedig a 2. honvédhuszár ezredhez.

* **A Gajzágó-ügy.** A Gajzágó féle gyilkosság ügyében tegnap a királyi ügyész az egyetlen vádlott, Csiha Sándor ellen beszüntette a vizsgálatot. Csihát Kardos Samu dr. képviselte.

* **Elhunyt ügyvédjelölt.** A debreceni jogászvilágnak egyik letehetségesebb lángja aludt ki tegnap Mády Elemér dr. ügyvédjelöltben. Még csak 25 éves volt és egy szép pálya kellőközepén állott. Az elhunyt fiatalember az uri társaságok egyik legkedveltebb s vidám tagja volt. Lehet, hogy a legutóbbi mulatság alkalmával hült meg. Halála széles körben keltett nagy részvétet. Temetése ma lesz.

* **Az öngyilkos leány temetése.** Zombor Erzsébetet, az öngyilkos nyomdászleányt tegnap délután 3 órakor temették el a közkörházból. A temetésen a hozzátartozókon kívül nagy résztvevő közönség jelent meg.

* **Verekedés a kocsmában.** Fekete István debreceni 21 éves legény több társával kiment Martinkára, ahol betértek a kocsmába. Már mindannyian sürün tekintettek a boros üvegek fenekére, amikor Fekete Istvánt valaki nevéen szólítja, hogy most jöjjön ki, ha van bátorsága. Fekete gyanútlanul lépett ki a kocsmá ajtaján, amikor az éjszaka sötétjéből egy alak bunkós botjával olyan súlyos ütést mért rá, hogy elvesztette eszméletét. — Tegnap délelőtt hozták be a debreceni közkörházba. A feje a jobboldalán van betörve. Nyomban bekötötték és gondos ápolás alá vették.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Szabó Dániel ev. ref. 2 hónapos, Gombos Juliánna ev. ref. 13 uapos, Berner Vilma izr. 2 hónapos, Váradi József róm. kat. 64 éves, Doktor Mádi Elemér

Sándor, Lipót ev. ref. 25 éves, Gulácsi Györgyné szül. Szűcs Mária ev. ref. 26 éves, Edliser Arthur izr. 6 hónapos.

* **Összavagdalt huszár.** Véres harc színhelye volt tegnap éjjel a Csapó utca. A Balázs féle gyógyszerár előtt 4 sötét alak megtámadott egy huszárt s véresre vervén botokkal, még késsel is összevagdalták. A huszár, elég későn kirántotta kardját, mire a 4 alak elfutott. Nagy későbbre került a csata színhelyére a Korona előtt álló rendőr, de már akkor senki sem volt ott. A huszár összetépve a Piac felé távozott, a mikor is észrevette az ott meglapult egyik támadóját, kirántotta kardját s úgy fejbevágtá, hogy az összeesett. Még szólni sem tudott. — A Törő vendéglő kapujához vitték, hol megmosták az illetőt, ki kömüvessegédnek mondta magát.

* **Egészségügyi kihágás.** Hajnal Gáborné konyári kofa a kenyéripiacon penészes kenyeret árult. A rendőr orvos észrevette és elkoboztatta.

* **Pusztai tűz.** Márki Elek nagy bérlő vámospéres melletti pusztáján a felhalmozott buzakazlak között tűz ütött ki, amely óriási kárt okozott.

* **Titokzatos lopás.** Tegnap ismeretlen tettes behatolt észrevétel nélkül a Szent-Anna-utca levő Ravicky-féle házba, s onnan egy remekművű antik aranyórát ellopt.

* **Öt betörés.** Öt betörést bizonyított tegnap Mile Pál rendőrfogalmazó Szepessy Mihályra, ki a rázzia alkalmával került kézre. Szepessy 9 évi fegyházát ült Nagyenyeden s más hasonló pihenő helyen. Nagyon csalódik azonban, aki azt hiszi, hogy Szepessy a javulás útjára tért. Első dolga volt beszerzési áron alul, illetőleg ingyen a munkához szükséges eszközöket vásárolni. Munkakészlete csak 18 álkules, egy véső és több csinos szerszámból állott. Ezekkel fogott az üzlethez. Betört Szilágyi Bálinthoz, a tócsókerti gazdához, s 257 korona készpénze és egy 300 korona értékű kerékpárt lopott. — Továbbá Jándi Bálint mester utcai hentesüzletbe betörvén 18 korona készpénzt egy arany gyűrűt, 2 kiló szalonnát lopott el. — Ugyancsak betört Jándi Ferenc ajtó utcai üzletébe honnan szintén élelmi szereket lopott. — Gyanúsítják még az öreg fiut a Nagy Sándor Jókai utcai lakásába való betöréssel. Szepessyt ma kísérik át az ügyesség fogházába.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakásban.

Ma este az Arany Bika házban Rácz Károly zenekara játszik.

Kóczé hangversenye az „Emke” kioszk előtt.

Kóczé Antal, az országserzte hirneves budapesti cigányprimás teljes zenekarával együtt, több napra terjedő hangversenyt rendez az Emke kávéház kioszkja előtt. A hangverseny sorozatát napok óta nagy sikerrel folytatja.

A háboru. Port-Artur ostroma.

Tokió, augusztus 18.

Stössel habozása óriási lelkesedést keltett a japán fővárosban. Megerősítve látják reményüket, hogy Port-Artur már semmikép sem tartóztatja fel tovább pár nappal az ostromló sereget. A nép nagy tömegben öntlik a mikádó palotája elé s lelkesedve tüntet a császári család mellett. Állandók az ünnepségek. Zajosan éltetik Togót, Kamimurát és a szászöldi hadvezéreket. Tokió örömmámorban uszik. Pillanatról pillanatra várják a táviratokat, mely hírül hozza Port-Artur kapitulációját.

Csifu, augusztus 18.

Városszerte beszélnek, hogy Port-Artur kapitulált. Alexejev ugyanis Csifun keresztül küldötte válaszáat Stössel tábornoknak, melyben megengedi a várnak feladását. Az őt meg szabad elvonulását a japánok biztosították. A vár átadása három rapon belül megtörténik. Robbanásokat és nagy dőrejt hallanak. Azt hiszik, hogy az oroszok teszik hasznavehetetlenekké azokat a port-arturi felszereléseket és azt azután felrobbantják a kikötő rakodópartjait, a molókat, raktárakat, főleg pedig az erődöket. A 17 én este visszatért hajóhad ismét kiment a nyílt tengerre. Az összeütközés Togo hajóival minden percben megtörténhetik.

Csifu, augusztus 18.

A japánok behajóztak a Galamb-öbölbe és Parlingsing felől előrenyomultak a vár felé. A múlt éjjel Port-Arturt a Galamb-öbölből bombázták.

London, augusztus 18.

A csifui táviratokat itt erős kétkedéssel fogadják. Valószínűleg teszi Port-Artur feladását a kikötőjében még mindig védelmet találók sorsa. A „Daily Mail” tudósítója arról értesíti lapját sürgős táviratban, hogy Alexejev hozzájárult a vár feladásához, de a hajóhad szabad elvonulását is a feltételek közé sorozza. Egy tokiói távirat szerint, a mikádó hajlandó beleegyezését adni a port-arturi hajók leszereléséhez. Ez esetben a hajók Oroszországi maradnak.

Csifu, augusztus 18.

Port-Artur legnagyobb részét romba döntötték az ostromló sereg bombái. A város sok része ég. A tűzoltóság, mely fegyverben áll, már ki se vonul oltásáért. Állítólag az élelmiszerből is kifogytak. A szénraktárak is végkép kiürültek, úgy hogy a hajóhad ha készlete elfogy, teljesen elveszti, akcióképességét. Egy bomba felgyújtotta az óriási petróleumraktárakat, melyek már napok óta égnek s fényük messze bevilágítja a vidéket. Más helyen több lőporraktárt robbantottak fel a japán lövegek. A város és vár helyzete kétségbeesítő.

Páris, augusztus 18.

Pétervárról megerősítik, hogy a japánok a Drakonovij-erődök vonalát is áttörték. Ezzel az ellenség már a legfelsőbb váröven belül van. Az ágyupar-

kott Kiasanjaból egyre előbbre tolják. A vár és város a legszomorubb pusztulás képét nyújtják. A csapatok hangulata azonban lelkes.

London, augusztus 18.

Egy Vejhajvejbe menekült orosz tiszt borzalmas részleteket közöl Port-Artur helyzetéről. Ha föl nem adja Stössel a várat, a japánoknak egy jól intézett s elhatározó támadása után el kell esnie. A kiéhezett csapatok lázadóban vannak. A minap részeg katonák Stössel szállítására rohantak s halálra keresték a tábornokot. Valamennyit kivégezték. Maguk a tisztok ajánlják Stösselnek, hogy adja fel a várat mielőbb, mert teljességgel tarthatatlan s csak fölösleges mészárlás a további hiába való védelem. A katonák erősen zugolódnak akiket alig bírnak engedelmességre bírni. A fejtelenség általános. Port-Arturban az a hír terjedt el, hogy Kurpatkint Mukden alatt is megverték.

Pétervár, augusztus 18.

Katonai körökből szivárgott ki a városba az a hír, hogy Port-Artur már megadta magát. Másik verzió szerint a japánok borzalmas szuronyrohammal melyben nyolcezen estek el, bevették a várat. A cár táviratilag fordult Alexejevhez felvilágosításért.

Tokió, augusztus 18.

Kamimura jelentését meglepéssel fogadták. Esmérést keltett, hogy inkább a Rurik százakra menő fuladozó szenélyzetét mertette, mintsem üldöznie volna az elmenekült két páncélost. Tudják, hogy a japánok nemeslelkű fellépése világszerte a legjobb benyomást keltette, mert a japánok hadviselésének civilizáltabb voltát az oroszok felett eklatánsan kimutatta. Az oroszok ugyanis a Hikáse elsüllyesztésekor engedték vízbe pusztulni az összes japánokat, holott volt elég idejük a mentésre, mert a Hikáse egyedül volt. Ezzel szemben Kamimura a Jama admiráliskhajó összes mentő csónakját lebocsátotta s az Ivete is mindent megtett az oroszok mentésére, sőt visszarendelte az üldözésre indult négy cirkálót s ezek is minden igyekezetükkel a mentéshez láttak. Ennek a mesébe illő nemeslelkűségnek tudható be, hogy a Ruriknak csaknem egész legénysége megmenekült. A japánok elfeledték a Hikáse legénységével szemben tanúsított kegyetlenkedéseket s valóban nemes buzul álltak az oroszokon. Yokohamából az a hír érkezik, hogy a Novikot arrafelé látták teljes gőzzel haladni.

Konoho hadnagy császári herceget, aki a Hikásen Togo oldala mellett sebesült meg, visszahozták Tokióba. A herceg mellett lelkesen tüntettek a kikötőben s valóságos diadalmenetben vitték a császári palotához.

London, augusztus 18.

Csifuból megerősítik azt a hírt, hogy Alexejev a kapituláció feltételül a hajóhad és helyőrség szabad elvonulását tűzte ki. Már tudták is azt a japánokkal.

Pétervár, augusztus 18.

A japánok felvonulása újra megindult. Oku előcsapatai már legföllebb 8 kilométernyire vannak Ansancsautól, melyben erős csapatokat hagytak. A tunguz bandákat a nagy esőzés nem hátráltatja. Még a Taiszen túl is felütköz-

jüket. Különösen a mukdeni vasútvonal körül ólálkodnak. Úgy látszik hogy az a céljuk hogy fölrobbantsák a hidakat s megrongálják a pályát, hogy megakadályozzák a hadi felszerelések elszállítását Liaojangból, mely szakadatlanul folyik. Niucsvangban állítólag erős japán csapatok szállanak partra s nagy raktárakat építenek. A Liajon és Taisze folyón sok kisebb japán szállítóhajót láttak felfelé haladni. Az esőzés erősen hátráltatja a hadműveleteket.

London, augusztus 18.

Stössel tábornok ridegen visszautasította Port-Artur megadását. — mit a japánok a fölösleges vérontás elkezdés végett kértek.

A háboru költségei.

Pétervárt augusztus 18.

A hivatalos lap írja: A hadicélokra rendelkezésre álló szabad összegekről a kormány által május 13 án közzétett kimutatás szerint azok a háboru kezdetén több mint háromszáz millióra rúgtak. Időközben augusztus 16 áig az összes tárcáknak hadicélokra 857 és fél millió hitelt nyitottak. Ebből kitűnik, hogy a 800 millió frank névértékkel kibocsátott ötszázalékos kölcsön eredménye még érintetlen. A most elrendelt új kölcsönt azzal magyarázzák, hogy a rendelkezésre álló eszközöknek idejekorán való kiegészítése a háboru alatt különösen fontos és a sorozatok elhelyezése némi időt vesz igénybe. Az új kölcsön formáját illetőleg megjegyzendő, hogy a birodalmi kincstár jegyei Oroszországban széleskörű elterjedésben lévő értékpapírtípus és különösen háboru idején igen keresettek, mert nincsenek alávétve árfolyamiragadozásoknak. Gyakran fizetési eszközként használják azokat magánüzemélyek közt. Az új kölcsönből 100 millió elhelyezése már biztosítva van.

TÁVIRATOK.

Fölmentett vasutasok.

Temesvár, aug. 18. A temesvári kir. törvényszák a sztrájk miatt vádló alá helyezett Varga György és nyolc térsa ellen ez eljárást megszüntette. Az indokolás kifejti, hogy cselekményük nem függ össze a sztrájkjal, mert vádlottak a sztrájk idején rendesen végezték szolgálatukat.

Nagy tűz.

Gyulafehérvár, aug. 18. Topánfalván tűz ütött ki, amely a csekély széláramlás következtében is rohamosan elharapózott. A lángok ötszázkilencven lakóházat elhamvasztottak a melléképületekkel együtt. A hetek óta tartó szárazság nyomán föllépett vízhiány az oltást teljesen lehetetlenné tette. A község egészen leégett. A falu összes lakossága hajléktalan maradt. Mindehük odapusztult. A lakosság nyomora óriási.

Molnárok bérharca.

Budapest, aug. 18. A fővárosi malmok képviselői elhatározták, hogy a sztrájkoló malommunkásokat felhívják a záros határidőn belül a munka folytatására. Ha ezt meg tenni vonatkoznak, valamennyit ket elbocsátottnak tekintik

Elmaradt francia hadgyakorlatok.

Dijon, aug. 18. A nagy szárazság és vízhiány miatt a katonai nagy gyakorlatok ezidén elmaradtak.

Tüntető németek.

Troppau, aug. 18. Itten a sziléziai németek egy tüntető körmenet alkalmával a szláv tanfolyamok miatt bevették a cseh tornacsarnok ablakait. Eközben hevesen szidták a kormányt. A tüntetők közül nagyon sokat letartóztattak.

Gyilkos szerecsen birkozó.

Majnai Frankfurt, aug. 18. Az ide közel eső Zeich községében vándor komédiások ütötték föl bódéjukat. Volt egy szerecsen birkozójuk, aki minden este versenyre kelt valamelyik erős legénynyel és legyűrte. Végre azután ellentelére talált, aki kétszer egymásután legyőzte. Ezen annyira földühödött, hogy ellentelét a verseny végén a porondon megfojtotta.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 18. Buzakinálát mérsékelte, vételkedv korlátolt. Szilárd irányzat mellett 40,000 métermázsra került forgalomba 5, közben 7 és fél fillérrel drágább áron. Egyébb gabonanevek közül rozs, tengeri és árpa 5 fillérrel drágább. Idő: szép.

Buza októberre	10.76—77
„ 1905 áprilisra	10.98—99
Roszs októberre	8.31—32.
„ 1905 áprilisra	8.58—59.

Angelotti mulató**a BIKÁBAN.**

Mindennap elsőrendű művész előadás.

Uj tagok! Változatos műsor!

Csak néhány vendégszereplése

B o g e

a világhírű hangszerutánzónak és fűtty művészek kit csak néhány estére
 o o o o sikerült megnyerni. o o o o

Alfonzo testvérek

o o a legfiatalabb erőművészek. o o

Révész Erna

o o o a sikkes soubrette. o o o

Zenebohócok.

Előkészületben az „Örmester kisasszony” című mulatságos bohózat, mely Budapesten 100 előadást ért. — Továbbá a többi szerződött tag új énekszámai.

Angelotti Vilmos

igazgató.

Virágüzlet áthelyzés

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **piac-utca 59. sz. a.** 10 év óta fennálló.

Virágkereskedésemet

építkezés miatt **augusztus hó 1-én piac-utca 69. szám alá**, a kereskedelmi és iparkamara házába, a „Frohner“-szálloda mellé helyezem át.

Amidőn az eddigi szíves pártfogást megköszönöm, kérem b. támogatásukat új helyiségemben is.

Teljes tisztelettel

Janotka Alajos

mü kertész.

ad. 469—1904.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi közgyűlésén 1 (egy) gyámpénztári ellenőri és 1 (egy) szállás biztos állás fog választás útján betöltetni. A gyámpénztári ellenőri állás évi 1800 korona fizetés és 400 K. lakáspénz, a szállásbiztos állás pedig évi 1300 korona fizetés és 200 korona lakáspénzből álló javadalma-zással van egybekötve.

Azok, kik ezekre az állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeket hozzám mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 12 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A gyámpénztári ellenőr a város szervezési szabályzatának 143. §-a értelmében egy évi fizetésének megfelelő biztosítékot tartozik letenni.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debrecen, 1904. augusztus 9.

Domahidy Elemér

főispán.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
 Debrecen, Kistemplombazár.

Az iskola idény kezdetével ajánlják kitűnő minőségű fiú és leány fehérneműiket

harisnya, kötények, matracok, paplanok stb. stb. nagy raktárát. Intézetbeli növendékeknek előírás szerint.

Határozott árak!**Fényképező gépek,**

lemézek, filmek előhívó és rögzítők, aranyfürdők, cartonok dus választékban, gyári áron részletfizetésre is kaphatók:

Borsos Katánál

Debrecen, Városház épület.

Tanítás és sötétkamara használatára díjtalan.

Iskolás**fiúk és leányok**

részére kész fehérneműek, ágyneműek, matrac, ágysteritők, paplanok, flaneltakarók, harisnyák és zsebkendők nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben

Kardos Lászlónál

Debrecen, Kossuth u. 9.

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcaán fennálló gépműhelyemben **ujtalálmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtók és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó **fatányórral** van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban **de olcsó árakban** kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

mülakatos és gépjavitó műhelye

Nagyon segít és utól-
érnetetlen féreg pusztító csak üvegben vásároljuk

Debrecen

Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházi János
Fritsch Károly
Ganofszy Lajos
Göczey István
Havas József

Jóssa és Jóna
Kertész Sándor
Klein Ignác
Konh Henrick
Kömlőssi Lajos
Kontsek Géza
Kornhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát

Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Sándor
Parti Ferenc
Rakkl József
Róth Antal
Tóth Kálmán
Váray József

BERETTYÓ-UJFALU
ifj. Weiszberger Ignác
ÉR-MIHÁLYFÁLVA
Grósz Herman
Lévay Vince
Pollák Mór
H. BÖSZÖRMÉNY
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc
HAJDU NÁNAS
Seachta János
HAJDU-SZOBOSZLO
Körner Béla
TISZA-FÜRED
Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DIFFICILEN, FŐTÉR 31-İK SZAM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczépitő s bőrszépítő kenőcsöt, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, frisséget s hűvös érzést kölcsönöz. Az arcot tisztítja s a legújabb Kiváló ércsívnyel készíthető arczépitő, májchi, sűrű, szelíd s egyéb tisztál-
tásokról s egyéb harmat-crème ára 1 korona. A krémhez használ-
ható poudert, a **Harmat-arcpor**, mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, bármilyen színt kapható u. m.: fehér, rózsás s citre színt. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel jól tapad és igen jól fed. Próbához ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kéz- és arcpórázó folyadék, mely a bőrnek helyeszerű légységet, bármilyen frisséget kölcsönöz. Felhívja az arc- s kéz bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön a napfényre vagy szélkifújta kezeket vagy arcbőrt a legrövideb idő alatt üdév, finomá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz bőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Dr. Borsos-féle
Növényi-hajszser. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszser ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.
Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszser Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamáj olaj
Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona
A Mihalovits-féle teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undor nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle
China-bor.
China vas-bor.
Conduangó-bor.
Pepsin-bor.
Egy üveg ára 1 korona 60 fill.

Szemorodal borból kiváló gondal készült gyógyborok, étkek melyek gyógytékintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel
Nagy raktár bel-éskülföldi gyógyszer, különlegességekből.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.